

Regie over je eigen leven

Wat belet vrouwen om economisch zelfstandig te zijn? En wat betekent dat voor de samenleving? Marieke van Schaik en Jannet Vaessen buigen zich over die vragen.

Marieke van Schaik is managing director van de Nationale Postcode Loterij en eindverantwoordelijke voor de negentig goede doelen die een jaarlijkse bijdrage krijgen. Eén van die beneficiënten is netwerkgroep WOMEN Inc., die agendeert wat vrouwen nodig hebben om economisch zelfstandig te zijn. Jannet Vaessen, directeur van WOMEN Inc.: 'Wij willen dat vrouwen bewustere keuzes maken rondom werk en inkomen.'

Wat is de urgentie van economische zelfstandigheid van vrouwen?

Marieke: 'Vrouwen vormen een belangrijke doelgroep bij armoedebestrijding; als je een gemeenschap wilt versterken begin je bij hen. Een sterke positie van vrouwen maakt een samenleving leefbaarder. Meisjes kunnen dan bijvoorbeeld langer naar school.'

Jannet: 'Nederlandse vrouwen kunnen meer dan ooit kiezen hoe ze hun leven inrichten, maar doen dat op een manier die hen kwetsbaar maakt en hun kansen verkleint. Er zijn hier 1,2 miljoen laag opgeleide vrouwen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Slechts 52 procent van de vrouwen tussen 20 en 65 jaar verdient minstens €900 netto per maand en is dus economisch zelfstandig.'

Wat doen jullie organisaties aan dit probleem?

Marieke: 'Veel van de goede doelen die een bijdrage krijgen van de Nationale Postcode Loterij ondersteunen specifieke vrouwenprojecten in ontwikkelingslanden. Maar ook in Nederland is het

belangrijk dat vrouwen zelfstandig zijn en kunnen beslissen over hun eigen leven en dat van hun kinderen. Daarom ondersteunen we WOMEN Inc., bij uitstek een organisatie die de kansen van vrouwen in Nederland bevordert.'

Jannet: 'WOMEN Inc. organiseert allerlei activiteiten rondom de thema's geld en gezondheid, zoals *De tafel van één* in samenwerking met Ministerie van OC&W of de workshop *I love pensioen* met Delta Lloyd Foundation. We proberen te ontrafelen wat vrouwen belet om economisch zelfstandig te zijn. Waarom voelen vrouwen zich primair verantwoordelijk voor zorgtaken en secundair voor werk en inkomen? Door ze bewust te maken van hun mogelijkheden, kunnen ze een stap verder komen.'

Wat betekent het als vrouwen niet economisch zelfstandig zijn?

Jannet: 'Als je afhankelijk bent van een ander, kun je flink bedrogen uitkomen. Vrouwen moeten voorbereid zijn op wat er komen kan; mannen kunnen hun baan verliezen door de crisis, ze kunnen arbeidsongeschikt worden, er vinden echtscheidingen plaats of de man kan eerder overlijden. In al die situaties lopen vrouwen risico om in armoede terecht te komen. In haar toespraak bij de opening van het WOMEN Inc. festival verwoordde Koningin Máxima het als volgt: "Uit de Emancipatiemonitor blijkt dat veel vrouwen de toekomst bezien door een roze bril. Ze verwachten dat zij vast geen problemen krijgen om werk te vinden. Zij verwachten dat hun huwelijk stand zal houden. En ze denken dat hun pensioen goed geregeld is."''

Marieke: 'Economische zelfstandigheid leidt ook

TEKST ESTHER SMID FOTOGRAFIE BAS WESTERWEEEL

Marieke van Schaik (l) en Jannet Vaessen (r)

tot meer zelfvertrouwen en zelfrespect en dat komt uiteindelijk iedereen ten goede. In ontwikkelingslanden worden vrouwen die economisch bijdragen aan het huishouden zelfs met meer respect behandeld; ze worden door hun man serieuzer genomen en bij beslissingen betrokken.'

Welk belang heeft die economische zelfstandigheid voor de maatschappij?

Jannet: 'We moeten het enorme potentieel van vrouwen benutten. WOMEN Inc. wil zichtbaar maken dat als vrouwen bewuste keuzes maken over geld, werk en inkomen, dit de samenleving veel rendement kan opleveren.'

Marieke: 'Het is zonde om de talenten van vrouwen te laten liggen, zeker wanneer er geïnvesteerd is in opleiding. Zelfstandige, zelfbewuste vrouwen kunnen echt een maatschappelijke kracht vormen. Bij conflicten nemen ze vaak een bemiddelende rol op zich. Als je kijkt naar armoedecijfers in Nederland, zie je dat het vooral gaat om eenoudergezinnen met de moeder aan het hoofd. Als deze vrouwen in hun eigen onderhoud kunnen voorzien, helpt dat niet alleen henzelf maar ook de ontwikkeling van hun kinderen vooruit. Het lijkt mij in het algemeen wenselijk dat vrouwen meer gaan werken en mannen meer gaan zorgen. De balans die daardoor ontstaat, is voor de hele samenleving beter.'

Wat geven jullie je eigen kinderen mee?

Jannet: 'Uit onderzoek blijkt dat de rol van de moeder cruciaal is voor de loopbanen van dochters; zowel een ambitieuze, werkende moeder als een gefrustreerde moeder die baalt van haar huishouden, kan een stimulans zijn voor meisjes om te gaan werken. Mijn ouders hebben mij voorgeleefd samen in hun onderhoud te voorzien en voldoening te halen uit hun werk. Op mijn beurt ben ik een voorbeeld voor mijn kinderen. Ik leer ze verantwoordelijk omgaan met kleedgeld en bespreek de voordelen van financiële vrijheid met ze.'

Marieke: 'Mijn drie zonen vinden het volstrekt normaal dat hun beide ouders werken. Ik geef ze mee dat het belangrijk is dat ze later op een zelfstandige manier in hun onderhoud kunnen voorzien en dat wat zij gaan doen even belangrijk is als wat hun toekomstige partners gaan doen.'